

ПОЗИЦИЯ НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ ПО ПРОЕКТ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2015 Г.

Законът за държавния бюджет е фундаментална законодателна норма, в която намират отражение възприетите политики от парламентарното мнозинство и излъченото от него правителство, като конкретизира финансирането на дейности, реализиращи тези политики в различните сфери на обществено-икономическия живот и комплексното функциониране на държавното управление.

По силата на комплекс от неблагоприятни фактори, утре, когато изтича срока по Закон за внасяне в парламента на проектобюджета, ние сме изправени пред реалност, в която не разполагаме с какъвто и да е проект за бюджет на Република България за 2015 г.

Това налага позицията на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) да се фокусира върху основни тези, с цел разработване на оптимален по концепция и съдържание проект на държавен бюджет, като се базира на този етап единствено на резултати от традиционното ни проучване сред членовете на АИКБ и Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2015 – 2017 г., както и на възприети принципни позиции.

Докато в Средносрочната бюджетна прогноза е записано, че в периода 2015-2017 г. се очаква ускоряване на икономическия растеж от 1,2 % до 2,5 %, с основен принос ускоряването на растежа на потреблението на домакинствата и подобряване на инвестиционната активност в страната, **АИКБ счита, че реалистичният подход изисква да се придържаме към значително по-**

скромни очаквания, които ни насочват към ръст на БВП в интервала между 1,0 и 1,5 на сто.

Всъщност не забелязваме никакви адекватни мерки за увеличаване на вътрешното потребление и за по-добра регулация, които да дадат впечатляващ положителен резултат, а през последните месеци констатираме влошаването на външните условия за българския износ, което може да се отрази в по-малък ръст спрямо предходен наблюдаван период.

В тази посока са и резултатите от анкетата сред членовете на АИКБ, като въпреки преобладаващите очаквания за увеличение на продажбите и ръст във финансовия резултат (съответно, 53% и 50% от анкетиранияте) приблизително еднакъв брой работодатели предполагат износът да остане без промяна или да отбележи ръст. Показателни са и очакванията, свързани с вътрешната инвестиционна активност, като едва една трета от членовете ни обмислят увеличение на инвестициите, докато всеки втори би се въздържал да разширява инвестиционната си дейност.

Правителството трябва да изрази воля за борба със сивата икономика и контрабандата, да даде гаранции, че това няма да останат само думи и лозунги, включително и с това, че предвижданите приходи от акцизи трябва да отразяват евентуалните резултати от изпълнението на поетите ангажименти.

Настояваме да се запази тенденцията за поддържане на дела на средствата, преразпределяни от държавния бюджет под 40 %. АИКБ неизменно остава на позицията, че ограничаването на преразпределението е стимул за повишаване на ефективността на държавната администрация и има антикорупционен ефект.

АИКБ продължава убедено и последователно да подкрепя **данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки.** Ние я оценяваме като един от основните фактори за привличане на инвестиции и за осигуряване на условия за икономически растеж. АИКБ приветства заявеното в Средносрочната бюджетна прогноза „запазване на ставката от 10 % през целия период 2015 – 2017 г.“. Смятаме, че това е важен сигнал за всички инвеститори по отношение на предвидимостта и стабилността на данъчната

политика в страната. Положителен анонс е и заявеното запазване на размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на ДОО и участието на държавата в осигуряването на фонд „Пенсии“ чрез трансфер на нивата от 2014 г. и съответното запазване на размера на здравноосигурителната вноска на нивото от 2014 г. – 8 на сто.

Важно е да припомним, че заложената фискална позиция в Средносрочната бюджетна прогноза 2015-2017 бе дефицит по консолидираната фискална програма в размер на 1,5 % от БВП за 2015 г., 1,1 % от БВП за 2016 г. и 0,9 % от БВП за 2017 г.

Изразяваме убеденост, че прогнозиран дефицит от 1,5 % е постижим. АИКБ остава на принципната си позиция, че под никакъв предлог не бива да се планира бюджетен дефицит по-голям от 2,0 % от БВП.

При всяко положение държавата трябва да се стреми към намаляване на размера на дефицита спрямо предходната година. Това би било сигнал към всички, че държавата се стреми към балансиране на публичните финанси.

В същото време е необходимо да има ясна воля да не се позволи увеличаването на дефицита при евентуално неизпълнение на приходната част на бюджета и категорично изразяваме несъгласие увеличение на дефицита да се коментира във връзка с произволни интервенции в банковата или енергийната сфера – особено когато това се прави неаргументирано, без ясна прогноза и оценка на въздействие.

Регулярните ни проучвания на заетостта в реалния сектор показват тенденция на ръст, както и предпазливо намаляване на равнището на безработицата. В подкрепа на тези хипотези са и последните анкетни резултати. Уместно е да припомним, че през месец май 2014 г., анкетите сред членовете на АИКБ отчетоха първите симптоми на увеличаване на заетостта, но точно тогава избухна политическата криза, която определено ограничи бизнес активността в страната.

Убедени сме, че има предпоставки за обръщане на тренда към увеличаване на заетостта. Активните политики за подобряване на средата за бизнес и за насърчаване на заетостта могат да ускорят процеса.

По отношение разчети, свързани с нивото на безработица, за прогнозния период бихме реферирали към стойности на **коефициента на безработица в интервала 11-11,2%**.

По отношение на стойностите на **средномесечната заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение** имаме темп на нарастване, който многократно превишава темпа на нарастване на **БВП и инфлацията**, както следва:

2010 г. – 6,4%; 2011 г. – 5,8%; 2012 г. – 13,3%; 2013 г. – 10,4%; 2014 г. – 4,0%.

Повишението на МРЗ в началото на 2014 г., както и очакваното такова в началото на 2015 г. автоматично ще повиши и средната работна заплата, което пък ще рефлектира към натиск за увеличение и на възнагражденията на по-квалифицирания персонал.

Не подкрепяме продължаващото увеличаване на минималната работна заплата като цяло. Отново настояваме за договаряне на диференцирани стойности на МРЗ по браншове.

Постоянните коментари за увеличаване на **максималния осигурителен доход** имат отрицателно отражение върху бизнеса. Оценяваме подобно евентуално решение като неправилно и водещо до намаляване на доходите на висококвалифицираните специалисти, увеличаване на разходите за осигурителни вноски и намаляване на конкурентоспособността на българските предприятия.

АИКБ би подкрепила реструктурирането и редуцирането на бюджетите на министерствата и ведомствата - нещо повече, смятаме, че в издръжката на държавната система и администрация има още резерви, които могат да бъдат използвани. Също така трябва да бъде направен функционален анализ и да се предприемат мерки за закриване на държавни структури с отпаднали, дублирани или затихващи функции. Това обаче трябва да се извършва наистина с цел оптимизация на функционирането на държавната администрация, а не с цел политическа разправа с неудобни държавни служители.

АИКБ не подкрепя увеличение на разходите за сектори „Вътрешен ред и сигурност” и „Отбрана” както като абсолютни стойности, така и като относителен дял спрямо БВП. Всъщност ние препоръчваме редуцията на бюджетите на първостепенните разпоредители в сектор „Вътрешен ред и сигурност” предвид доказано неефективните и неефикасни разходи в сектора и неизвършени реформи. По отношение сектор „Отбрана” анализите сочат, че към настоящия момент не се идентифицират сериозни рискове и заплахи по отношение на националната сигурност на България, което не налага необосновано и рязко увеличение на военните разходи, по препоръка на организация, в която България е равноправен партньор. Освен това трябва да има много ясна концепция за развитието на отбранителния потенциал на страната, кои родове войски и кои отбранителни мероприятия ще са приоритетни. Впрочем очакванията ни са при увеличаване на разходите за отбрана, приоритет да има българската отбранителна промишленост там, където това е възможно.

Категорично ще подкрепим евентуалното увеличаване на средствата в бюджета за сектор „Образование и наука”. Винаги сме смятали, че образованието е недофинансиран сектор, като настояваме акцентът в разходването на допълнителното финансиране да е насочен към техническите университети, професионалното образование, приложната наука, „защитените“ професии и държавни стипендии.

АИКБ настоява да види в държавния бюджет разчети, които недвусмислено да показват развитие и реализация на конкретни реформи в пенсионната и здравно-осигурителната система. АИКБ не подкрепя замразяването на пенсионната реформа на фона на най-значителното нарастване на разходите именно в социалната сфера, в т.ч. разходите за пенсии. Всяка година при разискването на бюджета констатираме, че през последните години българската нация застарява и се влошава здравният статус на преобладаващата част от гражданите. Едновременно с това се ВЛОШАВА качеството на здравните услуги, въпреки значителното НАРАСТВАНЕ на средствата в бюджета за сектора. Няма съмнение, че трикратно увеличените

средства през последните 10 години, се използват крайно неефективно. Затова и увеличаването на бюджета на сектора не води до подобряване на здравеопазването в страната. Ние продължаваме да пледираме за необходимостта от здравна реформа, която точно да определи държавната политика и модела на развитие на здравеопазването.

АИКБ смята, че правителството трябва да положи още по-големи усилия от направените до сега за засилване и развиване на прилагането на **програмното бюджетирание**. Добре структурираните програмни бюджети на министерствата и ведомствата са гаранция за ефективност на бюджетните разходи.

АИКБ отбелязва, че внедряването на електронни услуги и създаването на функциониращо електронно правителство драматично закъсняват и че на практика обхватът на електронните услуги е изключително ограничен, въпреки постоянно отделяните средства за целта и предлага средствата да се насочат именно към това, а не към съмнителни и необосновани разходи за поддръжка на вече закупен софтуер. Всъщност наблюдава се дори отстъпление от постигнати резултати - услуги, които бяха успешно тествани и внедрени, понастоящем не функционират. АИКБ настоява да бъдат свързани основните бази данни в България, така че да обменят данни, с оглед ефективното прилагане на практика на ЗЕУ. Настояваме за формулиране и финансиране на политики за въвеждането на електронно правосъдие, електронно здравеопазване, цифровизация на кадастъра и т.н.

Накрая, но не и по значение искаме да подчертаем, че АИКБ настоява разработването, предлагането за обсъждане и утвърждаването на бюджета да става в законово утвърдените срокове.